

PERIÒDICH POLÍTICH VERMELL

—VENTA: 30 exemplars, 1 peseta; Un número, 3 cèntims.—Surt a llum los dies dres ab tota regularitat.—SUSCRIPCIÓ: Espanya, 1 peseta trimestre, Estranger, 2.—

¡EUREKA!

«No hi ha plavso que no arribi, ni deute que no 's pagui,» diu lo ditxo.

Y efectivament. Nosaltres teníam un deute ab la divina Providencia: lo de nostra conversió.

Y avuy ha vensut lo pagat celestial. Veritat que molts y molts deudors se declarian en insolvencia, no bastant cap protesta de notari a ferlos afluir la mosca, per la senzilla rahó de no tenir habitada la butxaca ni per un mosquit; mes avuy se tracta de pagar un d'aquells deutes en que un home sempre hi té per perdre, ja que poden embargarli l'anima si per las animas no li ha quedat res al cos... ó á la butxaca, que pel cas es igual.

Deyam, donchs, que avuy dia d' Ignocents del any de Gracia y la Barceloneta 1887, nos ha vensut lo pagat celestial de nostra conversió, que, si fins ara havia sigut protestat per falta de pago, avuy Déu nos ha tocat al cor com podia havernos tocat qualsevol altra cosa, y a son contacte havém obert l'ull de la fe, se 'ns ha aixecat la esperansa y fem l'obra de caritat de confessar tots nostres errors y heretijias; demanant perdó á tots los rectors y majordonas á qui haguem donat mal rato en mitj de sos envajables gustos, tots consagrats ad majorem Dei gloriam.

Si, condemnats lleigiders de LA TRAMONTANA; avuy Déu clarament nos ha dit: *Puja aquí dalt, que veurás ton pare;* y enlanyant la nostra conciencia cosa d'un pam y pipa més amuat del monument a Colón, nos ha fet veure la padrina de la gloria, que 'ns pot fer de pare en la vida eterna, y 'ns ha deixat més convenuts que San Pere al sentir cantar lo gall de la Passió.

Quedém, donchs, en que per tot avuy estém girats del revés; y no 'ns culpim á nosaltres si, passat lo dia d' Ignocents, tornessim á ser tan desreguts com abans. En aixó hi entraria també la voluntat divina, ja que sens ella res es possible, segons ara vevem clar. No 's preocupém, donchs, del demá. Cumpnim avuy nostra missió, per alló que Déu nos ha tocat, y si demá fem altra cosa, tot siga per son servey, que si be no 'l servim ja Ell se cuydará de cambiar sos servidors, y tan amichs com abans.

Començém a entonar lo *Jo pecador*. Confesso en primer lloch que en tot lo clero del món y de totes las religions no hi ha ni un sol home indigne. Tots ells, preocupats tan sols de donar la gloria als altres, son una sarría plena d'abnegació que en la hra de la vida la proporcionan per cap diner, salvant las animas á barrals á costa d' atormentar l' aixeta de son cos.

Confesso que tots los polítichs, desde Sagas-

ta y Cónovas fins al Nor de Tona y 'l Yerabó, son lo mes brillant espill de la moralitat y la justicia. Tots los empleats, desde ministre á ranxero, no son més que una cisterna de desinterés continuat ahorti hi desaguau las plujas de las irregularitats per la canal del servey pública.

Confesso que tan sols en las classes acomodadas hi nia la hourades, pel sol motiu de que tenen més temps y diners que altres pera produhir lo be del próxim á que 's consagran ab més interés d'un cent per cent mensual. Si en la classe mitja, si en algun petit industrial podéu encara trobar lo tipo cartoonya y ambició del que tot voldria ferho seu ab son treball, tanta com més fortuna se té menos sa capcha, y en aquella santa galbana no 's preocupa en fer mal á ningú, procurant tant sols viure com un bacó per morir com un senyor.

Més si fins aquí tot es espectacle consolador d'immutable moralitat, nos queda una classe [maheida] que fa tornar negra á la gen de bé ab sos crims y sas maldats.

Nos referim á la classe obrera, com ja dehuen haver sospitat nostres lectors.

Si, aquesta colla de tabulls que no pensan més que en posarse de panxa al sol, son incorretjibles. Y es que, ¡oh ingrats! no saben lo que 's fan. Se 's promet la eterna benaventurancia pel dia que 's morin, y ells igual que 's diguassin Lluçia. ¡S' ha vist brutalitat més grossa, despreciar la felicitat eterna per un pa de munició en aquesta vida! Jacob se va vendre 'ls drets d' hereu per un plat de llentias; los obrers d' avuy fan molt pitjor; se venen lo bitllet de la rifa eterna per un surjit als mitjons.

No hi ha donchs que playvels. Si demanan drets, entenguém que volen bastons drets pera pegarlos, y llenya seca contra ells. Si 's queixan que rebentim. Si gemegan que 's morin.

De tot lo mal que al mon passa, ningú més qu' ells ne té la culpa. Y no vinguin ab l'argument de que la culpa no poden tenirla tota, perque molts vegadas los falta part d' ella, es á dir, pa; perque si aixó 's falta, sempre 's sobre 'l primer about deuria posersí la llengua.

Ja havém fet nostre nou programa. Tal es nostra conversió y a ella amotillarem nostra conducta tots los dias d' Ignocents que 'ns restin de vida. Amén.

CARTAS DE FORA

Sr. Director de LA TRAMONTANA.

Xaura 82 de Desembre de 8781.

Molt Sr. Vostre: Los abaxi firmants, majors contribuyents d' aquesta fabulosa ciutat, se dirigeixen á vosté pera demanarli un favor. Es

lo cas que de tanta felicitat que aquilbe respita totubm patira d' asma y la gent se 'ns mor de massa bons y en vista de lo que 's espanyols se queixan de que sos governs los fan estar imáges, havém egalat ganas de cridar los seus governants á que 'ns governin á tots nosaltres, pera veure si aixis podrem abaxiar lo greix y no registrar la ciutat tant atacs d' apoplegia, morint casi tots sos habitants com canones ó rectors.

Aquí, que lliguem los gossos ab llangonissas y plouhen pollastres rostits, llonguencalents y vi del Priorat, no 'ns espantan los comissionistas d' apremis ni 'ls irregularisadors.

Aixis es que 'ns havém decidit á fer proposicions als dos polítichs espanyols mes eminentes, anomenats Cánovas y Sagasta, per si volen venir á manar en aquesta terra, fentnos aixis un bon favor á nosaltres y molt més als espanyols, y 'ns havém determinat á valernos de son periòdich pera que arribi la noticia als interessats; puig com se 'ns ha dit que LA TRAMONTANA es lligida en blanc y en negre per un tal Sr. Fiscal, servidor d' aquells senyors, quan son al poder, havém pensat que l' inferior avisará al superior de la gansa que li espera en aquesta terra de Xaura, y tot anirà vent en pops. Pasmés, donchs, á fer las proposicions á D. Anton y á D. Mateu, que creyém de fisco acceptarán, y, si no 's hi convenen, tan amichs com abans.

En primer lloch aquí governarán á son capritxo; ni Cristó 's obrirá boca á tot lo que lessin. De sou, se posarán lo que vulguin, y si 'l sou no 's basta, ells farán mans brutas y nosaltres los uffs grossos Emplearán, primer [de tot, á la familia y després á tots los parents y amichs. Los empleats tindrán carta blanca dels seus amos pera obrar del modo que 'ls dongui la real gana, y si algú 's queixes, lo podran castigar del modo que vulguin. Si algun periòdich dels que aquí trobem sens als dematins sense que ningú treballi de nit, s' atrevís á parlar mal dels nostres governants, fariam lleys y nomenclariam jutjes que 's fastidissin, y si aixó no bastés inventariam fiscals y polissions que, sens més lley que defensas als governants á tort y á dret, cometessin tota mena d' atropells pera acabar ab los periodistas que no volguesin errorarsse.

Las oficinas podrian ser focos d' immoralitats y fabrica de fer diners per part dels empleats. Los homes públics passarian á ser pitjor que las donas idem, y qui no los partidaris dels que demanem, sempre li tocaria perdre tant si tingues rahó com si tingues culpa. En fi, tot lo que nosaltres no haguém previst en lo nobilissim art de governar y amagar l' ou al poble, rebrian los senyors Cánovas y Sagasta carta blanca, igual que tots los demés galiferdeus de la política espanyola que vulgan venirse cap á n' aquesta terra.

Vava, polític aprofitat la gana; y si aixís no veniu, pensarem que vosaltres ja no necessiteu nostra Xauxa, perquè ja l'heu trobada entre 'ls espanyols que tenen la immensa sort de parar la esquena pera que ab ells hi jugués a caball fort.

Ab aquesta ocasió dispensi, Sr. Director, de la molestia, y digui al Sr. Fiscal y als governants que 'ls saludan afectuosament

T. Bot y Farrà.—K. Guerra Fan.—V. Nuts Alor.—B. Stiassy Ghem.—P. Relisba Nar.

Purgatori

a 3 pams arran de la porta de sortida.

Apreciat director: Unas cuantas animés en pena acudeixen a vostè pera exposarli algunes queixas que tenen que formular contra sos administradors generals los que vesteixen ab sotana.

Segons parte rebut avuy mateix en las oficinas del missógrafa d'aquesta població penitenciaria, resulta que las nostras famíllas nos han fet dir durant la redera setmana un total de 5,293 missas, pagantlas per terme mitjà a un parell d'idem cada una, per lo qual tindria de resultar a benefici nostre una pujada al cel per valor de 42,344 ralets justos y cabals. Donchs té de saber, Sr. Director, que anant a rebre 'l correu de sagristias, per ahont nos arriban los recibos d'anar a la gloria, no hem trobat per totas las ánimas pregadas més que 137 missas de missa, es a dir, de pela.

Semblant irregularitat purgatorial ha indignat a totas las ánimas d'aquest lloch, y sabent que vostè s'ocupa molt y be de las cosas del Cero, nos havem determinat a escriureli pera que fes al públich cinch cèntims de la qüestió, ó ens enllustrés a nosaltres sobras a qui podriam dirigitros pera evitar aquest frau que se 'ns fa a las animetas.

També tenim d'advertirli que d'alló de las caixetas nostras que tenim per las iglesias para fernos de, fa molts anys que no se 'ns dona compte, per lo qual aquí suposem que, ó ja se han suprimit, ó entre el clero s'ha proclamat la repartidora de nostres bens.

També tenim d'advertirli que aixó està plé d'abusos, igual que a la terra. L'ánima que no té bonas influencias no va may al cel, ni més ni menos que si 's'atracs de feria disputa da celestial.

En fi, dongui desde La Tramontana lo crit d'aleria a nostras famíllas, fentlasli entendre que, si las missas, funerals, oracions, y tot lo que constitueix lo nost e pa de cada dia no 'l poden deixar en nostras propias mans, veientho y tocantho per ells mateixos, que no se sacrinquin ni s'escarrassin per nosaltres, puig desde las sagristias de la terra al cos de guardia del purgatori, los capellans que 'ns portan lo ranxo animesch s'ho menjan tot pel camí, y a nosaltres ni tan sols nos deixan llepar las cassolas.

Desitjantli salut y pocas teulas, se despedeixen de vostè

LAS ANIMAS DESRENGANYADAS.

Infern, dia de nostres enemichs entat any 1887.

Apreciat company: Haventnos delerat que son periódich publicava número extraordinari pel dia d'Ignocents, y tenint en compte la equivocada opinió que en la terra se té de nostra casa, havem dit los primers fogonistas de aquestas inmortalas calderas:—Escribim una carta al Director de La Tramontana pera que, publicantla en son endiablant periódich poguem fer propaganda de nostre establiment entre 'ls tontos que de la missa infernal encara no'm saben la meytat d'una miléssima.

Y aquí 'ns té ab aquesta carta, disposats a cantarlas tan claras com vostè mateix a aquest mon de monas que no sab escarmentar dels micos de la fe, encar que portin més cúa que las immoralitats de Cuba.

En primer lloch, tenim de protestar contra la divina butllofa que diu que aquí s'hi està malament. Com tothom ja sab que aquí no hi ha més que las ánimas, y las ánimas son incorpóreas y de conseqüencia més incombustibles que 'l tabaco del estanch, resulta que 'l foc del infern no tan sols no 'ns fa cap cremadura ni llega, sino que 'ns escalfa ab més suavitat que la mateixa estufa Febo. Cregi que si no fos per aixó, aquí nos hi pelaríam de fret, com deya aquell predicador que succeïx al purgatori, ahont semblava que 'l carbó de pedra va

més escás que aquí al infern per estar nosaltres uns deu mil litros més endintre del cor de la terra.

Y no li dich res tocant a la classe de personas que aquí tenim. Ja li asseguro, Sr. Director, que 'l dia que vostre entri se quedarà ab un pam de mas de veure 'l be de Deu que poblan nostres dominis y la gent de posició que 'ls habitan. Tant es aixís, que pot ben creure que 'l dia que s'establís cambi directe pel Giro Muruto d'aquí a la terra, si reclamessin los exorcismos del Infern las fortunats a los hereus, no els quedaria a vostés qui pogués disfrutar de un xavo. Si 's poguessin veure los milions de missas que inútilment s'han fet dir per la gent d'aquí baix y d'alt missas inútils, perquè la sabran los Begidors de La Tramontana que al Infern, com s'hi és per una eternitat, lo qui hi entra ja no'n surt, y per aixó resulta inútil fer dir missas pels que ja hi son.

Y que 'n direm del talent de las personas allotjadas en nostres departaments: Figúrinse que aquí ja no hi té entrada cap ximple; primera ventaja. Ademés, tots aquells talents que la inquisició va perseguir, desde Galileo per que descubrí 'l moviment de rotació de la terra fins a Giordano Bruno que va presentir la filosofia moderna, tots son allotjats nostres. Los papas, bisbes y arquebisbes més espavilats ocupan nostres primer puestos d'honor. Quin panxo de riure se farien los incrédulos, y com se escarriarían los devots, si 'ls dongués una nota detallada dels que passen per sants al calendari y s'estan aquí baix fent la manilla cada vespre ab un servidor de vostè!

També tenim de fer constar que aquí las personas honradas poden anar més conhadament pels carrers que a la terra, puig en tot 'l infern no hi ha un sol assassino d'ofici. Com que aquestos, quan los hi donan garrot, portan los papers ben despaxats pel cel ab la absolució del capella, may per nostras portas entra tal gentussa.

En fi, vaig a acabar perquè sé, per conducte d'un de sos colaboradors que va morir després d'haverli denunciat lo fiscal un de sos escrits, que vostè no vol las cartas llargas, y si estich abusant de la seva endiablada bondat. Més consti que a casa nostra hi fa un estar d'àngels com se sol dir; que 'l foc no 'ns crema ni 'ns molesta; que 'l regnat de Lucifer es més, molt més, pacífich y gloriós que 'l de molts reys de la terra; y que respecte a bon govern, totas las eminencias d'Espanya no arriban a la sola de la sabata del més pobret agutill d'aquestos dominis.

Rebi, Sr. Director, un abraós foguejat de tots los amichs que 'l esperan.

Per la cort infernal.

PERE BOYERO

CANTARELLAS IGNOCENTAS

Aquell que estina al govern es pitjor que 'l gos de casa, que encara ve al meu darrera si li clavo bastonada.

Digam si vas ab monárquichs y 't diré al ets papanatas; perquè ja diu aquell ditxo que mai ania mai acaba.

En cosas de la justicia pot veure 'l més testarut, que per defensarse al poble lo mox sabi es ho per rutch.

Roch, propietari y catolich y diuch lo bé que al mon ell fassi ja me 'l pots plavut al diatell.

Ha sigut posat en llibertat nostre Director, abonantseli deus y perjudicad del temps que ha estat a la pressó, a rahó de 25 pessetas cada dia.

Aquest acte de justicia no podia passar a Espanya més que 'l dia d'Ignocents.

Lo fiscal de aquesta Audiencia, te una duricia a una dent que 'l molesta en gran manera. Alguns metjes opinan que se li tindrà de fer operació, per suposat que hi te dintre, en estat putrefacte, algun fragment dels antics sueltos denunciats en La Tramontana.

Li desitjem prompte alivio y remey radical.

S'ha presentat a las Corts un projecte de llei abolint las quintas y 'ls drets de consums. Los diners que aixó donava, se treurán ara d'un impost especial a tots los propietaris, quinans rendas passin de mil pessetas mensuals, y dels empleats quin sou passí de cent duros cada mes.

Aixis se aminorarán los fatichs al pobre jornalero per la baixa de preus dels articles de primera necessitat.

Un gran projecte bull en lo cap del ministeri pera posar fi a la espantosa crisi que avuy travessém.

En vista de que la sobra de brassos te de portar més ó menos tart un gran daltabaix dels famolentchs, s'ha pensat en ficar la jornada legal de treball en sis horas, y condemnar com a vago a tothom que no las ocupi, produhint en qualsevolga ram d'arts, ciencias, industria ó agricultura.

Se té per segur que aixís que estiga regularizat tal modo de produhir, y la producció se supediti estrictament a las necessitats del consum, las horas de treball de tothom podran ficarse a la meytat de las d'avuy.

Lo projecte no te més que un petit inconvenient.

Que 'l govern no sab encara si tirar per aquest camí, ó deixar que las crisis las resolquin los generals ab molta artilleria, caballeria, etc., etc.

Lo caritatiu banquer Sr. Girona, protector d'estanqueras, ha resultat desprendre de la immensa fortuna en be dels pobres.

Atal objeche, cada dispaite se repartiran cinch duros a cada pobre que s'presenti en lo pati de sa casa, sens més requisit que ensenyar la cédula, y un certificat de bona conducta firmat pel rector de la parroquia y l'arcalde de barri.

Las mil trompetas de la Fama de la premsa aduladora, anunciarán a son de bombo y platets tant fenomenal aconteixement.

Corren rumors de que tots los diputats y ministros pensan renunciar als seus que cobran del Estat, y sobre tot a son càrrech de consellers de las empresas ferro-carriллерas.

Si la noticia s'confirma, ó tan sols que 's confessi, será aquest lo miracle més brillant que haurán vist los sigles passats, present y veniders.

En Sagasta ha repetit en lo congrés que, si algun dia ensopega, curará de nassos pel cantó de la Libertat.

Aquesta senyora tant s'ha escamat ab tal declaració, que ha fugit d'Espanya pera evitar que en Sagasta li caigues demunt.

En Rius y Tauler s'ha fet afaytar las patillas, y ha renunciat la vara d'alcalde de Barcelona.

Sos amichs més íntims asseguraran que aixó es lo preludi de un acte trascendentíssim del ciutadà benemerit.

Segons diuhen, l'antic edificador de primeras pedras pensa per any nou ferse frare de la Trapa. Barcelona agrañida, aplaudeix entusiastamada tan filantrópica resolució.

La Academia espanyola de la Llengua, en sessió d'avuy, ha acordat aixecar una estatua al general Baldrich.

Lo monument no se sab encara si s'aixecará al altar major de Betlem ó al mitj de la plassa de toros.

Lo Noy de Tona pensa interposar recurs de cassació criminal contra tal acord, fundantse en que ell té més llengua que no tenia en Baldrich.

Veurém en qué parará tan interessant assumpto.

IGNOSCENTADA..... PER FORSA

Ja ho veuen. En lo precis moment d' entrar aquest número en màquina, s'ha vessat lo tintor pel demunt de la làmina. Lo actiu Director de aquest setmanari demana, desde l' últim pis de la presó, se serveixin dispensar-li aquesta involuntaria desgracia.